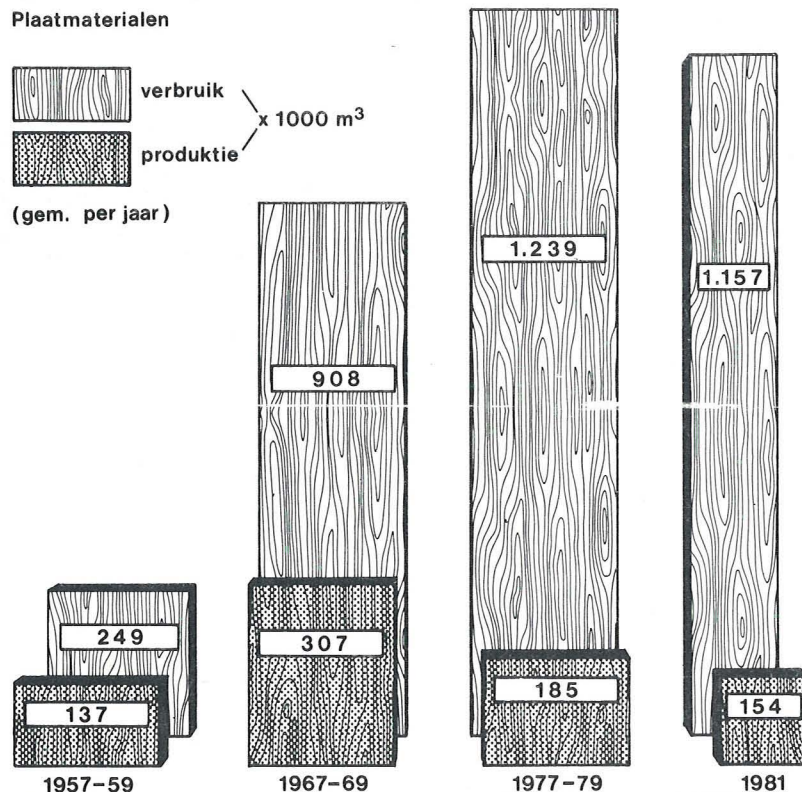

De invoer van plaatmateriaal

Bos en Hout Berichten nr 6 van dit jaar was het eerste in een reeks waarin aandacht wordt besteed aan de ontwikkeling van de invoer van de belangrijkste houtsortimenten en primaire houtprodukten. In nr 6 kwamen naald-zaaghout en gezaagd naaldhout aan de orde. Nu zijn plaatmaterialen aan de beurt. Ook hierbij kan slechts sprake zijn van een globale behandeling.

Ook de herkomst van de invoer zal aan de orde worden gesteld. Nu het gebeuren rond het hout, van bos tot eindprodukt, steeds meer in de belangstelling van o.a. regering en parlement komt te staan, is het in toenemende mate nodig dat parate kennis aanwezig is over de houtstroom in ons land, onderbouwd met cijfers. Die houtstroom begint voor Nederland overwegend buiten onze grenzen! Dat geldt voor het ene sortiment of produkt meer dan voor het andere. Maar voor plaatmaterialen in hun totaliteit geldt dat in wel heel sterke mate!

Fig. 1 De ontwikkeling van het verbruik en van de produktie van plaatmaterialen in Nederland

De betekenis van de invoer van platen

In de eerste tabel van Bos en Hout Bericht nr 6 is een overzicht gegeven van de jaarlijkse invoer van hout en houtprodukten in Nederland, gemiddeld over de jaren 1977, 1978 en 1979. Daaruit bleek dat ons land, in het kader van de Europese Gemeenschap gezien, een belangrijke importeur van plaatmaterialen is. Van de totale invoer van de lidstaten van de EG nam Nederland bij spaanplaten 16,2% voor zijn rekening, bij fineer en triplex 16,1% en bij vezelplaten 11,1%. Dus: Nederland heeft òf een abnormaal hoog verbruik van houten platen òf een zeer lage produktie. Het laatste is het geval.

Uit tabel 1 blijkt dat die produktie, die niet meer dan 1% van de totale EG-produktie uitmaakt (!), sinds 1967 zelfs sterk is afgenomen ondanks een groeiend verbruik (zie ook figuur 1). Ook de samenstelling van die produktie wijzigde zich sterk: in 1967/1969 nog 47% fineer en triplex, verder 30% spaanplaat en 23% vezelplaat, in 1977/1979 respectievelijk 28%, 45% en 27%. In 1981 was de verdeling resp. 35%, 43% en 22%. Dus een duidelijke afname voor fineer en triplex en een zeer duidelijke toename voor spaanplaten.

Dit betreft de Nederlandse produktie, die echter in verhouding tot het verbruik weinig voorstelt. De grote invoerbehoefte van Nederland blijkt uit tabel 2. Het aandeel van de netto-invoer in het verbruik is opgelopen van 45% in de periode 1957/1959, via 66% in 1967/1969 tot 85% in 1977/1979 en 87% in 1981. Er is in de laatste 25 jaren een sterke wijziging gekomen in de samenstelling van het verbruik en daarmee in die van de invoer.

De verschuivingen binnen het totale verbruik van plaatmaterialen vormen een bekende ontwikkeling maar, nogmaals, het is goed om deze met cijfers te onderbouwen. Die zijn gegeven in tabel 1. Daaruit blijkt: een zeer sterke groei van het aandeel spaanplaten; een sterke afname van dat van vezelplaten, vooral in de laatste 15 jaren; een matige daling van het aandeel fineer en triplex tot het midden van de zeventiger jaren, daarna weer een stijging.

Dezelfde verschuivingen vinden we binnen het totale invoerpakket van plaatmaterialen. We kunnen echter ook per afzonderlijke categorie platen bekijken hoe de invoer daarvan zich verhoudt tot het verbruik. Dat is weergegeven in tabel 2. Daaruit blijkt dat ons land voor zowel triplex en fineer als spaanplaten sinds 25 jaar geleden veel sterker afhankelijk is geworden van de invoer.

Voor vezelplaten was dit voor de periode 1977-79 omgekeerd door een sterke afname van het verbruik (tabel 1). Na 1977 is de produktie in ons land bijna gehalveerd zodat de netto invoer in 1981 weer op het hoge peil van de periode 1967/69 terugkeerde. In figuur 2 t/m 6 is het verloop van de invoer per soort plaatmateriaal grafisch weergegeven. Daarbij valt het volgende op (waarbij wij interpretaties achterwege laten):

- De invoer van fineer is in de tweede helft van de zestiger jaren sterk gestegen maar na 1974 niet meer. Het percentage tropisch fineer, aangegeven voor de periode na 1973, blijft redelijk constant.
- De invoer van triplex (incl. duplex, multiplex, meubelplaat) is vooral in de tweede helft van de zeventiger jaren sterk toegenomen, maar sinds 1979 aanzienlijk gedaald.
- De invoer van spaanplaat is na 1965 sterk maar wel geleidelijk toegenomen maar neemt sinds 1977 af.
- Een totaal afwijkend beeld vertoont de invoer van hardboard en zachtboard. Tot 1965 een forse toename, na 1965 bij zachtboard een zeer sterke daling en bij hardboard een gelijkblijven tot 1970, daarna een afname en sinds 1975 een lichte toename.

De herkomst van de invoer

Er zijn in de laatste 25 jaren grote veranderingen opgetreden in de herkomst van door ons land ingevoerde plaatmaterialen. Geïnteresseerden kunnen bij de Stichting Bos en Hout daarover uitvoerige gegevens aanvragen. Hier wordt volstaan met, per soort plaatmateriaal, belangrijke tendenzen.

Niet-tropisch fineer. Afzonderlijke gegevens voor tropisch respectievelijk niet-tropisch fineer zijn beschikbaar voor ná 1973. Daaruit blijkt dat niet-tropisch fineer sinds 1973 voor 30 à 40%, in de jaren 1977-1979 zelfs voor rond 50% uit EG-landen werd ingevoerd, vooral uit België en Duitsland.

De rest werd vrijwel geheel uit Portugal betrokken, in 1973 en 1974 ook uit Spanje.

Tropisch fineer. Een toenemend percentage wordt door Afrika geleverd, van 40 à 50% in de jaren 1973-1977 tot 70 à 75% daarna. Dit komt sinds 1979 overwegend uit Kongo. De Filippijnen leveren sinds 1980 10 à 15%. De rest wordt vanuit EG-landen betrokken, vooral België en (sinds 1978 weinig) door Duitsland. Het aandeel van de EG nam sinds 1977 sterk af, van 43% tot 13% in 1982.

Triplex (incl. duplex, multiplex, meubelplaten). Het aandeel van EG-landen in de invoer bewoog zich tot

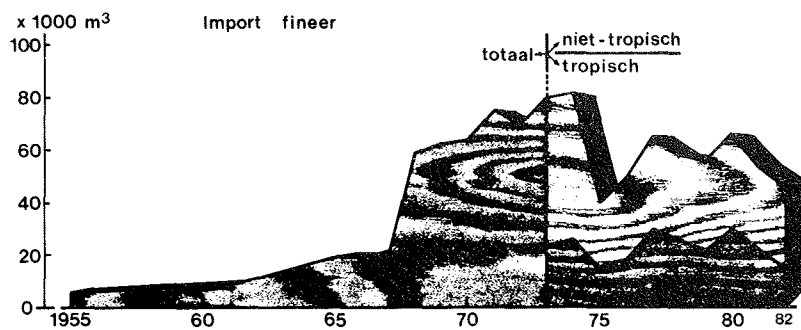

Fig. 2 De ontwikkeling van de import van fineer in Nederland

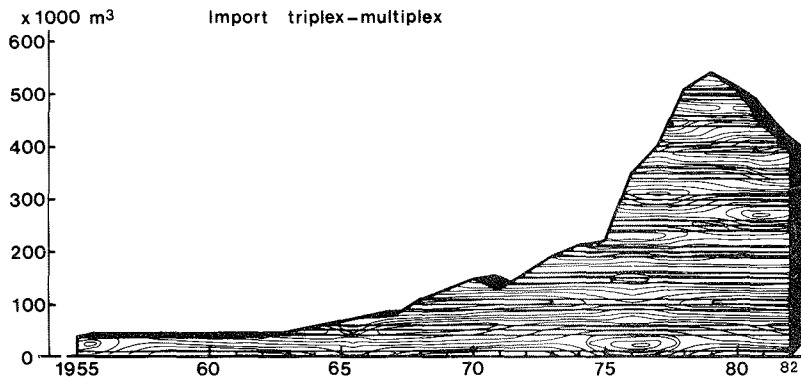

Fig. 3 De ontwikkeling van de import van triplex/multiplex (incl. meubelplaten) in Nederland

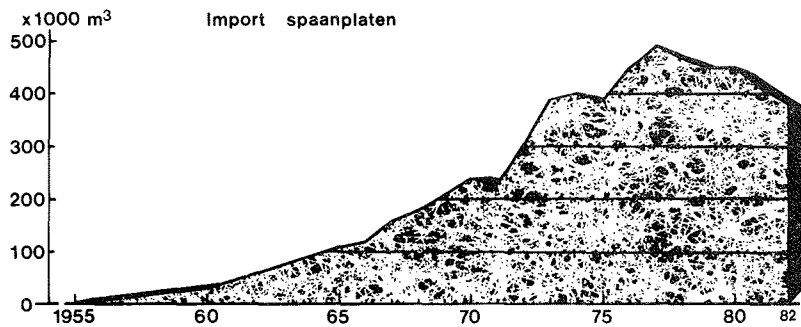

Fig. 4 De ontwikkeling van de import van spaanplaten in Nederland

1975 tussen 40 en 50% maar nam daarna af tot 25 à 30% met weer een stijging tot 35 à 40% in 1981 en 1982. De belangrijkste leverancier in dit verband is Frankrijk. Het aandeel van Zuidoost Azië nam van 1970 tot 1979 toe van enkele procenten tot rond 30%, na 1975 hoofdzakelijk dankzij Zuid-Korea; daarna is het snel gezakt, tot 12% in 1982; toen kwam ook enig triplex uit Indonesië (3% oftewel een kwart van de Zuidoost Aziatische invoer). Noord-Amerika levert sinds 1960 een toenemend deel van de Nederlandse invoer, nl. van 13% toen tot 33% in 1980 en 29% in 1982. Het aandeel van de USA in de

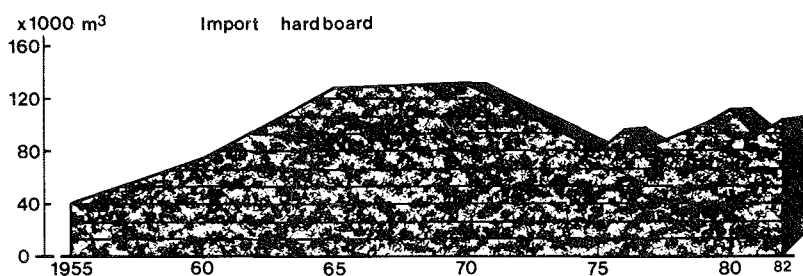

Fig. 5 De ontwikkeling van de import van hardboard in Nederland

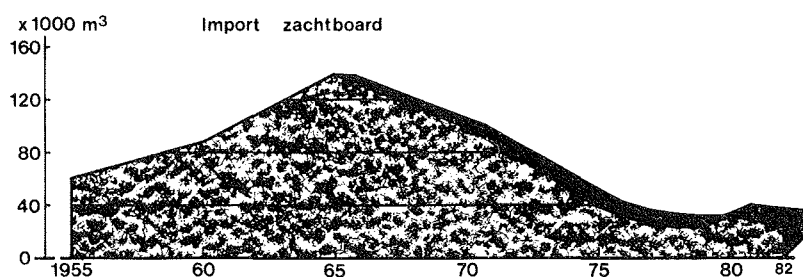

Fig. 6 De ontwikkeling van de import van zachtboard in Nederland

Noordamerikaanse leveranties is tot 1976 sterk gestegen, van 8% in 1965 tot 83%, daarna ingezakt tot onder de 20% om vervolgens weer te stijgen tot, in 1982, 65%.

Spaanplaten. Een simpel beeld: sinds 1970 komt 93 tot 98% uit de EG, en wel vrijwel geheel uit België en, in iets mindere mate, uit Duitsland; de verhouding tussen deze twee herkomsten was in het algemeen 55 à 60 voor België tegenover 40 à 45 voor Duitsland.

Hardboard. Het aandeel van Noord-Europa (hoofdzakelijk Zweden) in de invoer van dit plaatmateriaal, in 1955 nog 65%, is geleidelijk afgenomen tot 33% in 1975 en sindsdien vrij stabiel gebleven. In 1982 was het echter slechts 24%, namelijk 17% uit Zweden en 7% uit Finland. De invoer uit EG-landen vertoont een wisselend beeld. Het totaal bewoog zich in het algemeen tussen 25 en 30%; in 1982 echter was het slechts 18%. Frankrijk was steeds de belangrijkste leverancier met 60 à 70% van de totale import uit de EG. Verder is het vermelden waard de herkomst Brazilië; dit land neemt 10 à 20% (in 1982 19%) van onze invoer van hardboard voor zijn rekening.

Zachtboard. De herkomst van ingevoerd zachtboard vertoont een nogal grillig beeld. Het aandeel van

Tabel 1 Productie en verbruik van plaatmaterialen in Nederland

Periode	Productie gem. per jaar (x 1000 m ³ s)	Verbruik gem. per jaar (x 1000 m ³ s)	Verbruik van					
			Fineer en triplex		Spaanplaten		Vezelplaten	
			A	B	A	B	A	B
1957/1959	137	249	127	51	30	12	92	37
1967/1969	307	908	276	30	344	38	288	32
1977/1979	185	1239	509	41	609	49	121	10
1981	154	1157	512	44	501	43	143	12

A = x 1000 m³s

B = in % van totaalverbruik plaatmaterialen

Tabel 2 Invoer van plaatmaterialen in Nederland

Periode	Invoer		Export (x 1000 m ³)	Netto-invoer in % van het verbruik per categorie plaatmaterialen		
	x 1000 m ³ s	x miljoen US\$		Fineer en triplex	Spaanplaten	Vezelplaten
1957/1959	140	?	28	24	40	75
1967/1969	688	57,3	87	48	73	75
1977/1979	1231	294,4	177	90	86	58
1981	1110	308,4	107	89	87	76
1982	949	260	73	?	?	?

Noord-Europa is tot 1980 steeds aanzienlijk geweest, variërend van 70 tot 80%. Vanaf 1980 is het echter gedaald via 50% tot 45% in 1982. Tot 1981 was Zweden de belangrijkste leverancier hoewel de verhouding met de invoer uit Finland sterk wisselde; na 1980 kwam Finland op hetzelfde niveau. Het dalende importaandeel van Noord-Europa werd vooral opgevangen door Oostenrijk en, minder, door Duitsland. De EG leverde een sterk wisselend deel van onze invoer, variërend van 10 tot 27% (1982); België en Duitsland nemen daarvan het overgrote deel voor hun rekening.

Slotopmerking

In het rapport „De beschikbaarheid van hout“, uitgegeven door de Stichting Bos en Hout, kan men informatie vinden over de houtmarktontwikkelingen in de landen die ons houtprodukten leveren.

De cijfers, in dit Bos en Hout Bericht vermeld of grafisch weergegeven, zijn afkomstig van FAO en CBS. Wij danken de Nederlandse Houtbond voor het mogen toetsen van een aantal cijfers aan de daar aanwezige statistische gegevens.

R. Eppenga

H. A. van der Meiden